

به نام خدا

مقدمه

دانشگاه واسدا در سال ۱۸۸۲ میلادی تأسیس شده است و قدیمی ترین دانشگاه خصوصی ژاپن به شمار می رود. در غرب توکیو و در منطقه شینجوکو واقع شده است و دارای ۱۳ دانشکده می باشد و دانشکده ای برای مطالعات بین الملل داراست. در سال ۲۰۰۶ بیش از ۵۰ هزار

دانشجو در واسدا مشغول به تحصیل بوده اند. در تحقیقاتی که پیرامون دولت الکترونیک در این دانشگاه صورت گرفته است، کشور ایران در رتبه ۵۴ قرار گرفته است. البته در گزارش به این نکته اشاره شده است که ایران پورتال ملی بسیار خوبی دارد اما امتیاز کلی با در نظر گرفتن ۷ شاخص

اصلی تعیین می گردد. که شامل آمادگی شبکه، بهینه سازی مدیریت، برنامه های کاربردی و مشارکت الکترونیکی، ورود دیجیتالی، توسعه دولت الکترونیک و همچنین پورتال ملی است.

رتبه ممتاز به ترتیب به کشورهای سنگاپور، فنلاند، آمریکا تعلق دارد. در این گزارش رتبه بندی جمعیتی نیز صورت گرفته است. و همچنین به تأثیر ابر رایانه و تلفن همراه در پیشرفت دولت الکترونیک پرداخته شده است.

و مهمتر از همه به اهمیت داشتن کارت شناسایی برای کلیه خدمات اشاره شده است. از ثبت احوال نیز (از جمله صدور گواهی تولد و ازدواج) به عنوان یکی از زیر شاخه های مطرح در تعیین این رتبه بندی نام برده شده است.

رتبه بندی دولت الکترونیک در سال ۲۰۱۳ توسط دانشگاه واسدا

۱- نمرات نهایی رتبه بندی دولت الکترونیک

دانشگاه واسدا مفتخر است که نتایج رتبه بندی بین المللی در سال ۲۰۱۳ را منتشر می کند. این نهمین سال متوالی است که تیم تحقیقاتی این دانشگاه ، بررسی و نظارت توسعه دولت الکترونیک در سراسر جهان (۵۵ کشور) را انجام می دهد. مدیر تیم تحقیقاتی پروفیسور توشیو می باشد. تیم جلسات متعددی با بسیاری از سازمان های ملی و بین المللی از جمله سازمان توسعه همکاریهای اقتصادی ، اتحادیه بین المللی مخابرات و سازمان ملل متحد داشته است . به منظور سازماندهی کارگاههای آموزشی و کنفرانسها ، این دانشگاه با آکادمی بین المللی CIO و دیگر دانشگاههای همتراز همکاری های پژوهشی انجام داده است .

۲- شاخص های تعیین شده در روند دولت الکترونیک

به منظور نگهداری سوابق ، شاخص های اصلی و اوزان آنها همچنان مورد استفاده قرار می گیرد. هفت شاخص اصلی برای رتبه بندی توسعه دولت الکترونیک در جهان مورد استفاده قرار می گیرد. که این هفت شاخص به سی زیر شاخه در ابعاد کوچکتر تقسیم می شود.

۱. آمادگی شبکه

۲. بهینه سازی مدیریت

۳. برنامه های کاربردی و خطوط اتصال

۴. پورتال ملی

۵. دولت CIO

۶. توسعه دولت الکترونیک

۷. مشارکت الکترونیکی و ورود دیجیتالی

ابعاد شاخص اصلی	شاخص اصلی
۱- کاربران اینترنت ۲- میزان پهنای باند مشترکین ۳- مشترکین تلفن همراه ۴- کاربران کامپیوتر	۱- آمادگی شبکه و زیر ساخت
۱- بهینه سازی آگاهی ۲- مهندسی تشکیلات اقتصادی یکپارچه ۳- سیستم های اداری و بودجه	۲- بهینه سازی مدیریت و بهره وری
۱- قوانین سایبری ۲- سیستم مناقصه الکترونیکی ۳- سیستم مالیات الکترونیکی ۴- سیستم پرداخت الکترونیکی ۵- سیستم رأی گیری الکترونیکی ۶- خدمات تأمین اجتماعی ۷- خدمات ثبت احوال ۸- سیستم سلامت الکترونیکی	۳- برنامه های کاربردی و خطوط اتصال
۱- کنترل ۲- تعامل ۳- ارتباط ۴- تکنیک	۴- پورتال ملی
۱- حضور CIO دولتی ۲- تعهدات CIO دولتی ۳- سازمان CIO دولتی ۴- برنامه توسعه CIO	۵- دولت CIO
۱- مکانیسم حقوقی ۲- فعال کردن مکانیسم ۳- مکانیسم پشتیبانی ۴- مکانیسم ارزیابی	۶- توسعه دولت الکترونیک
۱- ساختار اطلاعات الکترونیکی ۲- مشاوره ۳- تصمیم گیری	۷- مشارکت الکترونیکی و ورود دیجیتالی

۱- آمادگی شبکه

با توجه به مسائل مربوط به دولت الکترونیک ، آمادگی شبکه بنیاد اساسی و زیربنائی برای پیاده سازی دولت الکترونیک به شکل مؤثر می باشد . زیرساخت در بسیاری از کشور ها در دسترس بوده و یک ابزار مهم است . اتصال شهروندان و شرکتها به دولت از این طریق برقرار می گردد . در تحقیقات انجام شده آمادگی شبکه شاخصی است که ۱۰٪ نمره کل را به خود اختصاص داده است . زیر شاخه های این شاخص شامل کاربران اینترنت ، میزان پهنای باند مشترکین ، کاربران کامپیوتر و مشترکین تلفن همراه می باشد . زیر شاخه اول میزان در دسترس بودن اینترنت در پاسخ به درخواست خدمات دولت الکترونیک است . میزان پهنای باند نیز یکی از عوامل کلیدی است ، زیرا بیانگر این است که خدمات آنلاین با چه سرعتی ارائه می گردد . میزان پهنای باند باعث تحریک شهروندان برای استفاده از اینترنت می شود و همچنین باعث توسعه خدمات جدید می گردد . مهمترین بسته نرم افزاری برای بسیاری از خدمات دولت الکترونیک ، کامپیوتر می باشد ، بنابر این کاربر کامپیوتر اصلی ترین زیر شاخه در توسعه موفق دولت الکترونیک است .

با توجه به زیر ساخت های فناوری اطلاعات ، کشورهای توسعه یافته مانند سنگاپور ، کره جنوبی ، ایالات متحده آمریکا ، فنلاند ، ژاپن ، انگلستان و برخی از کشورهای شمال اروپا در سطح پیشرفته زیر ساخت شبکه قرار دارند .

فن آوری های در حال ظهور آمادگی شبکه با در صد تقریباً مشابه در هریک از کشورهای فوق گسترده شده است و در ارزیابی نیز در نظر گرفته می شود .

۲- بهینه سازی مدیریت

این شاخص بیانگر استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات برای بهبود فرآیند های داخلی و همچنین اندازه گیری دولت کامپیوتری و سطح بهره برداری از فناوری اطلاعات و ارتباطات

است. برای اجرای اهداف عملی دولت الکترونیک به طور سیستماتیک و مؤثر، لازم است خدمات دولتی برای همه ذینفعان به شکل مداوم و فوری در دسترس باشد.

روش های استاندارد خدمات و سیستم های اطلاعاتی برای دستیابی به اثر بخشی داخلی و کار آئی عملیات دولتی به دلایل بسیاری محدود شده است.

در این راستا هر دو چرخه PDCA و EA برای ارزیابی مؤثر و حل و فصل مشکلات، بسیار مهم است. در تحقیقات انجام گرفته، بدلیل اهمیت این شاخص، ۲۰٪ از کل نمره به این شاخص تعلق دارد. این شاخص به ارتباط استراتژی دولت الکترونیک در سطح ملی و زیر شاخه های آن مانند شهرداری اشاره می کند و شامل کل دولت ملی و اهداف تعریف شده آن است.

استراتژی خوب دولت الکترونیک و وضوح روند کار در رسیدن به اهداف در صدر این شاخص قرار دارد. برای اولین بار آلمان، هلند، نیوزیلند و استونی دارای هدف دولت الکترونیک و جدول زمان بندی بوده اند و نمره عالی دریافت کرده اند.

بهینه سازی مدیریت همراه با آمادگی شبکه بنیان اجرای مؤثر دولت الکترونیک است.

۳- برنامه های کاربردی و خطوط اتصال

این شاخص اصلی به تعاملات و همچنین خدمات الکترونیکی که دولت به شهروندان و شرکت ها ارائه می نماید، اشاره می کند.

خدمات الکترونیکی مانند سیستم مناقصه الکترونیکی، سیستم مالیات الکترونیکی، رأی گیری الکترونیکی، پرداخت الکترونیکی، خدمات تأمین اجتماعی (از جمله پرداخت حقوق بازنشستگی بیمه و تأمین اجتماعی)، خدمات ثبت احوال (مانند صدور گواهی تولد و ازدواج) و سیستم سلامت الکترونیک می باشد.

مطابق تحقیقات ما شاخص رابط مورد نیاز ، نقش مهمی در اجرای برنامه های آنلاین دارد بنابراین این ۲۰٪ نمره کل را به خود اختصاص داده است . روند اخیر نشان می دهد که برخی از دولت ها در کشورهای در حال توسعه به استراتژی های کاربر گرا و توسعه خدمات پورتال یکجانبه روی آورده اند . آنها همچنین برای گسترش و افزایش انواع خدمات ، برنامه ریزی می کنند .

در برنامه های دولت الکترونیک منطقه ، برنامه های کاربردی مالیات الکترونیکی و مناقصه الکترونیکی به نظر می رسد به طور گسترده ای در ۱۰ کشور رده بالا اجرا شده است .

در مقایسه با سال گذشته فنلاند در رده بالاتری قرار گرفته است زیرا اکثر خدمات الکترونیکی خود را ارتقاء بخشیده است .

کشور های اروپائی در مقایسه با سال گذشته تغییر چندانی نداشته اند و در عوض کشور های آسیائی جای آنها را پر کرده اند .

بیشتر کشورهای توسعه یافته در سطح پیشرفته ای از سیستم های سلامت الکترونیک قرار گرفته اند . در حالیکه کشور های در حال توسعه بر روی خدمات سلامت ، متمرکز نیستند و این به دلیل سطح پائین زیر ساخت های فنی است . سنگاپور و ایالات متحده و تایوان در یک سطح قرار گرفته اند .

۴- پورتال ملی

پورتال ملی پایه و اساس دولت الکترونیک و واسطه اصلی برای سهامداران است تا از طریق الکترونیک به دولت دسترسی پیدا کنند . در تحقیقات انجام شده ، چهار عامل مؤثر بر پورتال انتخاب شده است . هدایت ، تعامل ، خط اتصال ، تکنیک

برای ارزیابی رابط پورتال ملی هجده پارامتر در نظر گرفته شده است . برای ارزیابی هدایت توابع اساسی یک پورتال چهارده پارامتر در نظر گرفته شده است . تعامل با پانزده پارامتر اندازه

گیری می شود . دوازده پارامتر برای شاخص فنی و تکنیک در نظر گرفته شده تا به ارزیابی نو آوری پورتال بپردازد .

پورتال ملی نشان دهنده صورت ظاهری برقراری ارتباط دولت با شهروندان است که از طریق ارائه خدمات الکترونیکی و اطلاعات راهنمایی کننده و سود مند ، انجام می پذیرد و ۱۵٪ از کل نمره را به خود اختصاص داده است .

در تحقیقات انجام شده در یافتیم که پورتال ملی ایالات متحده بهترین پورتال و با تکنولوژی بالاست و موارد سودمندی را برای شهروندان فراهم کرده است . و پس از آن سنگاپور و فنلاند قرار گرفته اند . امارات متحده عربی نیز نمره عالی گرفته و برای اولین بار در جایگاه چهارم قرار گرفته است . در مقایسه با سال گذشته ، برخی کشور ها مانند هلند و ژاپن به جایگاه چهارم ارتقا یافته اند .

پورتال های ملی ده کشور برتر از تکنولوژی وب ۲۰ و ترکیب ویژگی های SNX استفاده کرده و همچنین کاربر پسند بوده اند . تمام پورتال ها خدمات الکترونیکی آسان ارائه کرده اند و یافتن اطلاعات از این پورتال ها بسیار ساده و بی زحمت بوده است .

۵- دولت مسئول اطلاعات

دولت مسئول یک شاخص بسیار مهم در رتبه بندی دولت الکترونیک است . از دولت مسئول انتظار می رود که برای همسو سازی استراتژی مدیریت با سرمایه گذاری در فن آوری اطلاعات و ارتباطات تلاش کند تا هماهنگ سازی بین استراتژی کسب و کار ، اصلاحات سازمانی و اصلاح مدیریت حاصل گردد . از این رو ، دولت مسئول یکی از عوامل کلیدی در موفقیت پیاده سازی دولت الکترونیک به شمار می رود و در رأس فناوری اطلاعات و ارتباطات قرار گرفته است .

در این رتبه بندی این شاخص به چهار عنصر تقسیم شده است . اولاً حضور دولت مسئول ، دوما میزان اختیارات دولت ، سوماً وجود سازمان ترویج و توسعه اداره رؤس اطلاعات و در نهایت دوره های خاص برای آموزش برنامه های کیفیت دار برای اداره رؤس اطلاعات.

سنگاپور ، ایالات متحده آمریکا و کره مشترکا در جایگاه نخست قرار گرفته اند . این کشور ها در این زمینه نمره کامل دریافت کرده اند .

امسال ، تایلند پیشرفت چشمگیری در سیاستگزاری مربوط به دولت مسئول داشته است بنابراین این برای اولین بار جزو ده کشور برتر جهان است .

ژاپن در حال حاضر در موقعیت سال پیش خود قرار گرفته و در جایگاه پنجم واقع شده است . اکثر کشورهای در حال توسعه نمره پائینی در این زمینه بدست آورده اند زیرا شواهدی مبنی بر پیشرفت و توسعه برنامه های دولت مسئول در این کشور ها مشاهده نمی شود .

۶- توسعه دولت الکترونیک

شاخص توسعه دولت الکترونیک با فهرست جامعی از پارامترهای گوناگون ، مورد بررسی قرار گرفته است . در رتبه بندی دولت الکترونیک توسط دانشگاه واسدا ، فعالیت های مرتبط با پیاده سازی دولت الکترونیک در نظر گرفته شده است که شامل مکانیزم های مربوط به چار چوب قانونی ، مصوبه ها ، برنامه ها ، سیاست و استراتژی می باشد . به عبارت دیگر فعالیت انجام شده توسط دولت به منظور حمایت از توسعه خدمات الکترونیکی است . این شاخص ۱۰٪ کل نمره را به خود اختصاص داده است .

سنگاپور و کره هر دو بدلیل فعالیت های مربوط به ارتقاء دولت الکترونیک در جایگاه نخست قرار گرفته اند . بدنبال آنها فنلاند و ایالات متحده آمریکا در جایگاه سوم قرار دارند . فنلاند با پنج مرحله صعود به جایگاه سوم و کنار ایالات متحده آمریکا قرار گرفته است . این اولین بار است که فنلاند در این جایگاه واقع شده است .

در مقایسه با سال گذشته ژاپن از رتبه خود تنزل کرده و همراه با انگلستان در جایگاه پنجم قرار گرفته است. کشور های در حال توسعه تقریبا نمره پائینی دارند و علت آن فقدان قوانین و سیاست های توسعه دولت الکترونیک است.

بخصوص فعالیت هایی مانند آموزش، کنفرانس ها و تبلیغات و همچنین کمیته نظارت بر دولت الکترونیک.

۷- مشارکت الکترونیک

مشارکت الکترونیک اشاره به مشارکت و پشتیبانی فن آوری اطلاعات و ارتباطات در دولت و همچنین میزان توسعه در هر بخش و وضعیت کنونی فرآیندهای حکومتی دارد.

فرآیندها می تواند شامل ارتباطات دولتی، ارائه خدمات، تصمیم گیری و سیاست سازی باشد. البته این شاخص برای سومین سال است که در نظر گرفته می شود.

رتبه بندی واسدا بر اساس تعاریف سازمان ملل متحد و اقدامات حضور الکترونیک از طریق سه زیر شاخه انجام گرفته است. یعنی ۱-اطلاعات الکترونیکی، ۲-مشاوره الکترونیکی، ۳-تصمیم گیری الکترونیکی

که به پارامترهای بسیاری تقسیم می گردد و بر اساس آن مشارکت الکترونیکی اندازه گیری می شود. امسال شش کشور مشترکا در جایگاه نخست و بانمره کامل قرار دارند.

تمام کشور ها در ده ردیف بالا، جزو کشور های توسعه یافته می باشند که بدان معنی است که استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در مدیریت و رهبری دولت، به طور خیلی مؤثر اجرا شده است. کشور های در حال توسعه، دارای موقعیت مناسبی از جهت اطلاعات الکترونیکی هستند.

اما در مورد مشاوره الکترونیک و تصمیم گیری الکترونیک شواهدی مبنی بر استفاده از نظرات شهروندان در مراحل دولتی موجود نمی باشد. شش کشور در بالای رده بندی قرار دارند.

رتبه بندی دولت الکترونیک در جهان توسط دانشگاه واسدا

رتبه	کشور	امتیاز	ردیف	کشور	امتیاز
1	سنگاپور	94.00	29	امارات عربی	63.34
2	فنلاند	93.18	30	هند	62.77
3	امریکا	93.12	31	برونئی	60.89
4	کره	92.29	32	اسرائیل	60.25
5	بریتانیا	88.76	33	برزیل	59.88
6	ژاپن	88.30	34	روسیه	59.32
7	سوئد	88.80	35	مکائو	58.65
8	تایوان	83.52	36	افریقای جنوبی	57.77
8	دانمارک	83.52	37	ویتنام	55.42
10	هلند	82.54	38	چک	55.06
11	استرالیا	82.10	39	چین	54.87
12	کانادا	81.87	40	اندونزی	53.05
13	سوئیس	81.33	41	فیلیپین	50.88
14	آلمان	80.08	42	رومانی	49.27
15	ایتالیا	79.11	43	آرژانتین	49.23
16	نیوزیلند	77.29	44	پاکستان	47.25
17	نروژ	75.53	45	ونزوئلا	47.20
18	بلژیک	72.01	46	پرو	46.56
19	استونی	71.76	47	نیجریه	45.20
20	فرانسه	69.49	48	مصر	44.11
20	تایلند	69.49	49	قزاقستان	37.27
22	پرتغال	69.11	50	گرجستان	34.98
23	ترکیه	67.10	51	کامبوج	33.52
24	مالزی	66.26	52	فوجی	32.65
25	هنگ کنگ	66.12	53	تونس	31.33
26	اسپانیا	65.89	54	ایران	30.77
27	چین	65.69	55	ازبکستان	30.35
28	مکزیک	64.24			

رتبه بندی گروهی

آخرین نسخه تحقیقات در رتبه بندی دولت الکترونیکی ، شامل ۵۵ کشور می باشد . همان تعداد کشور هائی که در سال گذشته رتبه بندی شدند . برای مقایسه سه گروه در نظر گرفته شده است ۱-گروه برتر ۲-گروه متوسط ۳-گروه پائین

گروه برتر

ویژگی های گروه برتر این است که همه ، جزو کشورهای توسعه یافته می باشند . ۴٪ کشورها از آسیا ، ۵۰٪ کشورها از اروپا و تنها یک کشور از آمریکا می باشد . سنگاپور مانند سال گذشته در صدر جدول قرار گرفته است .

۸ کشور به وضوح برنامه های توسعه دولت الکترونیک را دارا هستند . فنلاند و ایالات متحده آمریکا در جایگاه دوم قرار گرفته اند .

در این گروه ، تغییرات بسیاری در سیاست ها و استراتژی های توسعه دولت الکترونیک در همه کشورها وجود دارد . این کشورها همچنین نسبت به سال پیش نمرات بیشتری در برخی شاخص ها بدست آورده اند . مخصوصا در سال جدید سنگاپور ، آموزش و پرورش ، بهداشت و درمان ، گردشگری و تأمین اجتماعی را متحول ساخته است با توجه به IDA امسال پوشش پهنای فیبر نوری برای بیش از ۹۵٪ خانوادهای سنگاپوری موجود بوده است . آنها برنامه های مهمی برای شهروندان ، کسب و کار و ارائه خدمات دولتی داشته اند و پورتال شهروند الکترونیکی را ارائه کرده اند . همچنین خدمات موبایل و صندوق پستی را ارتقاء بخشیده اند .

گروه متوسط

تقریباً تمام کشور های این گروه ، جزو کشورهای توسعه یافته می باشند . تایلند و مالزی و امارات متحده عربی ، کشورهای برجسته این گروه می باشند . از کشور های اروپائی این گروه پرتغال و ترکیه و اسپانیا می باشند که موقعیت خوبی دارند . اما نسبت به سال گذشته تغییری در استراتژی دولت الکترونیک نداشته اند .

برخی از کشورهای جنوب شرقی آسیا مانند برونئی ، ویتنام ، اندونزی و فیلیپین نیز در این گروه قرار گرفته اند . در این گروه ویتنام با یک درجه ارتقاء در جایگاه ۳۷ قرار دارد . اما کشورهای دیگر تنزل یافته اند .

گروه پایین

این گروه شامل کشورهایی با نمره کمتر از ۵۰ می باشد ازبکستان با ۳۰/۳۵ نمره در جایگاه ۵۵ قرار دارد . در این گروه هیچگونه اطلاعاتی مبنی بر تغییر و بروز رسانی فعالیت های دولت الکترونیک یافت نمی شود . برخی دلایل وجود دارد که می تواند این مسئله را توضیح دهد . مانند بحران سیاسی مصر اما در دیگر دولت ها هیچگونه اقدام خاص برای ترویج دولت الکترونیک صورت نگرفته است . با این حال می توان گفت که ایران یک استثناء است زیرا پورتال ملی بسیار خوبی دارد و روابط بسیار دوستانه با شهروندان خود برقرار نموده است . اما در شاخص های دیگر مانند اداره رؤس اطلاعات و مشارکت و بهینه سازی مدیریت، فعالیت قابل توجهی انجام نداده است .

رتبه بندی توسط اپک ، سازمان همکاری توسعه اقتصادی ، بر آورد جمعیت

۱-رتبه بندی اقتصادی در گروه اپک

امسال دومین بار است که کشور ها بر اساس گروه سازمان های بین المللی تقسیم می شوند. اپک بیست و یک عضو اقتصادی دارد . در تحقیقات واسدا نیز بیست اقتصاد الکترونیکی رتبه بندی شده است . پاپوآگینه نو در فهرست نیست . سه کشور برتر این گروه نیز جزو ده کشور برتر در رتبه بندی کلی می باشند و البته جزو کشور های توسعه یافته می باشند .

در مقایسه با سال گذشته ، سه کشور منتخب امسال همان کشور های سال پیش هستند که فقط نمره کل دریافتی آنها تغییر کرده است . این بار ژاپن جایگزین کشور استرالیا شده است و در رتبه چهارم قرار گرفته است . چین و کانادا نیز جایگاهشان را با یکدیگر عوض کرده اند . در این فهرست پرو پائین ترین نمره را داراست . برخی کشور ها در جنوب شرقی آسیا مانند اندونزی و فیلیپین موقعیت سال پیش خود را از دست داده و تقریبا در پائین جدول قرار دارند .

۲-رتبه بندی کشورهای عضو سازمان همکاری و توسعه اقتصادی

این سازمان ۳۴ کشور را تحت پوشش دارد . می توان گفت اعضای این سازمان درآمد بالا همراه با شاخص توسعه انسانی بالا دارند و به عنوان کشور های توسعه یافته در نظر گرفته می شوند . امسال کشور های اسکاندیناوی ده رتبه برتر این گروه را به خود اختصاص داده اند . این کشور ها از لحاظ آمادگی شبکه و دسترسی به پهنای باند ، برتری دارند . در توسعه دولت الکترونیک ، این کشورها استراتژی بلند مدت داشته اند . فنلاند جایگزین ایالات متحده آمریکا شده و در جایگاه نخست قرار گرفته است .

آنها استرژژی استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات برای اداره امور اجتماعی در سالهای ۲۰۲۰-۲۰۱۲ را پیشنهاد کرده اند .

آنها در ارائه خدمات الکترونیکی عمومی نیز موفق بوده اند. و با کار مداوم برای بهبود قابلیت ها در اجرای دولت الکترونیکی به تلاش خود ادامه داده اند. و در مهندسی سازمانی منسجم و افزایش همکاری بین مقامات دولتی و محلی در مسائل جامعه بسیار موفق عمل کرده اند.

۳- رتبه بندی کشورهایی با بیش از ۵۰ میلیون نفر جمعیت

کشور های بزرگ که دارای بیش از ۵۰ میلیون نفر جمعیت می باشند بیست و یک کشور است اما در تحقیقات ده کشور را انتخاب کرده ایم.

کشورهایی با جمعیت بزرگ، در اجرای دولت الکترونیک و توزیع خدمات الکترونیکی به همه شهروندان با مشکل مواجه هستند که مصداق آن چین و مکزیک است. می توان گفت کشورهای رده بالا در این گروه اکثراً جزو کشورهای توسعه یافته می باشند تمام کشورهایی که در رده پایین این گروه قراردارند اکثراً جزو کشورهای در حال توسعه می باشند رده بندی امسال نیز مثل سال پیش است . فاصله امتیاز بین کشورهای توسعه یافته و کشورهای درحال توسعه بسیار زیاد است.

۴- رتبه بندی کشورهایی با کمتر از ۱۰ میلیون نفر جمعیت

در رتبه بندی چهارده کشور که کمتر از ۱۰ میلیون نفر جمعیت دارند، در نظر گرفته شده است. که جزو کشورهای توسعه یافته می باشند. و به طور کلی امتیاز بالایی در رده بندی دولت الکترونیک دارند . در نتیجه میتوان گفت : در کشورهایی که جمعیت کمتری دارند استقرار و اجرای دولت الکترونیک آسان تر و موثرتر است.

اجرای دولت الکترونیک در سنگاپور بسیار موفق و مؤثر است.

سنگاپور یک مورد خاص است و می تواند بهترین الگو برای یادگیری و کاربرد باشد. سنگاپور تقسیمات دولتی محلی ندارد و به منظور نظارت و مدیریت توسعه دولت الکترونیک، دولت سنگاپور رویکرد متمرکز را انتخاب کرده است. دولت همچنین دارای زیر ساخت های مرکزی ICT و خدمات عمومی است. باید این زیر ساخت متمرکز را تحسین کرد. همه خدمات الکترونیکی فراهم شده توسط دولت دارای امنیت است و از مکانیسم تبادل داده ها استفاده می کند. بسیاری از کشورهای با جمعیت کوچک می توانند از این مدل برای پیاده سازی دولت الکترونیک به شکل سریع و مؤثر، استفاده کنند.

روند یافت شده جدید از توسعه دولت الکترونیک

۱- ابر رایانه

ابر رایانه، ارائه رایانه برای خدمات، به جای محصولات دیگر است. و به موجب آن، منابع، اطلاعات و نرم افزار به اشتراک گذاشته می شود و محصولات دیگر در کنار شبکه به کار گرفته می شوند.

با توجه به دولت الکترونیک، بخش دولتی باید از کسانی که شرایط بهبود توسعه دولت الکترونیک و به کارگیری راه حل های آن را می دانند، استفاده کند. از طریق تأیید مهندسی جدید مانند ابر رایانه ها و خدمات سرویس گرادر بخش دولتی می توان به این هدف نایل گشت ابر رایانه ها کل کشور را با راهکارهای دولت الکترونیکی پوشش می دهند. و مستقل از شعبات واحدهای اداری محلی، خدمات الکترونیکی ارائه می دهند که البته ممکن است بهتر یا بدتر از ادارات باشند.

مهندسی سرویس گرا تسهیل ارائه خدمات الکترونیک را فراهم می کند و کل فرآیندهای مربوط به مشتریان را پوشش می دهد.

دولت الکترونیک به همراه ابر رایانه ها دارای مدیریت یکپارچه برای حل مشکلات است و به تقسیمات بودجه کمک می کند تا براساس اطلاعات واقعی استفاده گردد.

در سطح جهانی نیز به دولت کمک می کند تا از تلاش های مضاعف و بیپهوده کاسته شود و باعث افزایش بهره برداری مؤثر از منابع می گردد که این به نوبه خود حتی به حل مشکلات آلودگی هوا و مدیریت زباله به طور مؤثر، منجر می گردد.

از این طریق است که دولت الکترونیک به سرعت گسترش می یابد و برنامه های کاربردی با وجود اجزای تکنولوژی زیربنایی می تواند چرخه تجارت و فراز و نشیب های آن را کنترل کند.

۲ – تلفن همراه و رسانه های اجتماعی M-government

برای اشاره به موبایل می توان از م – دولت استفاده کرد که اشاره به گسترش دولت الکترونیک به سیستم عامل های تلفن همراه است. و همچنین اشاره به استفاده از استراتژی خدمات دولتی و برنامه های کاربردی دارد که فقط از طریق تلفن های همراه ، لب تاپ، تبلت و اینترنت قابل ارائه می باشد.

از این پس دیگر موبایل را نمی توان تحول تکنولوژی به شمار آورد. بلکه باید به زیر ساخت های اجتماعی بهتر که از طریق برنامه های کاربردی موبایل بدست می آید، دست یافت. در حال حاضر موبایل یک دارایی ضروری در بخش دولتی و همچنین برای خواسته های شهروندان است.

در حالیکه دولت های بسیاری گام های مؤثر و مهمی در این راستا برداشته اند. در حال حاضر مقررات خدمات ، از طریق فن آوری های تلفن همراه به شکل اجباری است.

موج بزرگی در روند استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در بخش م – دولتی ظاهر گشته است که فعالیت های دولت الکترونیک را تکمیل می کند. همراه دولت در درجه اول این تغییرات اجتماعی و تکنولوژیکی اساسی در بخش دولتی را مورد بررسی قرار می دهد.

روند اصلی دولت الکترونیک در تمام دولت های توسعه یافته ، همسان سازی رسانه های اجتماعی با مسائل مربوط به حفاظت از حریم خصوصی افراد است.

دولت می تواند از رسانه های اجتماعی برای ارتباط با شهروندان و تبادل اطلاعات تعاملی استفاده کند. رسانه های اجتماعی به طور قابل ملاحظه ای در حال تغییرند و باعث تغییر در سازمان ها ، جوامع و ارتباط بین افراد می گردند.

رسانه های اجتماعی بسترهای نرم افزاری قدرتمندی فراهم می کنند و به ارتباط مستقیم بین دولت و شهروندان کمک می نمایند که البته بر روی وب بسیار نمایان است.

۳- دولت علنی / اطلاعات گسترده

سازمان توسعه همکاری اقتصادی شرح می دهد که دولت علنی یعنی شفاف سازی اقدامات دولتی ، دسترسی به خدمات دولتی و اطلاعات ، پاسخگویی دولت به ایده های جدید و خواسته ها و نیازها است.

سه بنیان اساسی برای حمایت از منافع دولت و جامعه موجود است اصلاحات سیاست گذاری ، تقویت یکپارچه سازی ، از بین بردن فساد دولتی و ایجاد عمومی برنامه کار دولت علنی چگونگی هدایت تعاملات است.

ویژگی های آن شامل موارد زیر است:

۱- دسترسی سریع و دوستانه به خدمات دولتی

۲- خدمات و اطلاعات به موقع دولتی

۳- برنامه های کاربردی از شبکه های اجتماعی به منظور افزایش تعاملات بین دولت مردم

۴- استفاده از اطلاعات

۵ - شفاف سازی دولت الکترونیک

۶ - ملزومات استاندارد جهانی

تجزیه و تحلیل داده های بزرگ به فرآیند جستجوی درون اطلاعات و آزمایش ترکیبات آن اشاره می کند. مفهوم داده های باز جدید نیست. اما برای آن تعریف رسمی نسبتاً جدیدی وجود دارد. اندازه اطلاعات بزرگ در حال حاضر از چندترابایت تا چند پتابایت در یک مجموعه اطلاعات است.

برخی روندهای موجود مربوط به رشد اطلاعات نه تنها به رشد کمک می کند بلکه بخشی از راه حل های مدیریت چنین مجموعه های بزرگی را در پی دارد.

برخی از نمونه ها شامل: سلامت الکترونیک، فضا، بلایای طبیعی و دولت الکترونیک است.

۴ - طرح تداوم تعاملات در مدیریت بلایای طبیعی

طرح تداوم تعاملات و طرح بهبود وضعیت در بلایای طبیعی، با هدف اطمینان از ادامه عملکرد سازمان ها در صورت بروز حادثه بوجود آمده است.

سازمانی انعطاف پذیر است که در حوادث پابرجا بماند و خسارات وارده به تعاملات را به حداقل برساند. پس از تروریسم و پس از زلزله ژاپن در سال ۲۰۱۱ و یا جاری شدن سیل در بانکوک در سال ۲۰۱۱ دولت بیش از هر زمان دیگر به لزوم آمادگی در برابر حوادث طبیعی و تروریسم سایبری، آگاه گشت. آماده سازی و مدیریت بحران به منظور بازیابی تمام فعالیت ها و پایگاه داده ها در دولت الکترونیک ضروری است.

۵- ورود دیجیتالی

ورود دیجیتالی، اصطلاحی است که بندرت به صراحت تعریف شده است. ورود دیجیتالی به مقوله نابرابری نیز می پردازد. چون بعضی افراد قادر نیستند تا به تکنولوژی دسترسی پیدا کنند در نتیجه از مزایای آن محروم شده و به حاشیه جامعه رانده می شوند.

این اصطلاح به فعالیت هایی مانند دسترسی و ورود دیجیتال، استفاده و ورود دیجیتال، مشارکت و ورود دیجیتال، توانمند سازی و ورود دیجیتال مربوط می شود. با توجه به مفهوم دولت الکترونیک، ورود دیجیتال به معنای ورود به فن آوری اطلاعات و ارتباطات و استفاده از آن است تا به اهداف گسترده تر دست یافت.

و آن در مشارکت همه افراد و جوامع و در تمام جوانب جامعه اطلاعاتی، متمرکز است. یکی از مشکلاتی که بسیاری از کشورها با آن مواجه هستند، پیری جمعیت است یعنی افزایش جمعیت افراد مسن نیاز به بودجه بزرگ تر و حمایت بیشتر دولت برای ایجاد رفاه اجتماعی دارد. در این راستا، فناوری اطلاعات و ارتباطات می تواند برای حل مسائل ناشی از پیری جمعیت حتی در چارچوب جهانی به کار گرفته شود.

برای مثال این فن آوری می تواند فرصت های آموزش الکترونیکی و تله کنفرانس را ایجاد کند و باعث ارتباط افراد مسن با یکدیگر و همچنین با افراد جوانتر اجتماع گردد. طی پژوهش نه ساله دریافتم که کاربرد فن آوری اطلاعات و ارتباطات برای جامعه سالمند بسیار مهم است. علاوه بر این، این فرصتی است تا دولت به منظور دستیابی به راه حل جامع و سریع و اعمال فن آوری اطلاعات و ارتباطات در این موضوع از آن استفاده کند.

۶- امنیت سایبری و کارت ملی

حملات سایبری به طور جدی امنیت دولت الکترونیک در هر کشوری را تهدید می کند. اقدامات امنیتی اعمال شده بر روی کامپیوتر را ، می توان امنیت سایبری نامید که برای حفاظت سطح مورد نظر ارائه می گردد.

عملیات دولت الکترونیکی با افزایش تقاضای شهروندان برای خدمات مؤثر و بهنگام، افزایش می یابد. امنیت مربوط به سیستم های فردی شبیه به امنیت در راه حل های تجارت الکترونیک است.

محدوده کنترل دولت الکترونیک و تأثیر آن در سراسر جامعه بعنوان یک سیستم در نظر گرفته می شود که بیش از مجموعه سیستم های فردی است. دولت الکترونیک با همان چالشهای تجارت الکترونیک در بخش خصوصی مواجه است. در واقع تقریباً در بیشتر کشورها هر شخص دارای تعدادی کارت شناسایی است که توسط مراجع مختلف صادر شده است.

برای ادارات مختلف، مشکل است که در صورت نیاز اطلاعات اشخاص را از ادارات دیگر بازیابی کنند. رویه جدید به کار گرفته شده این است که اطلاعات اشخاص را به یک پایگاه اطلاعاتی متصل کنند تا یک کارت شناسایی برای خدمات یکپارچه ارائه گردد.

ترجمه و تدوین : مژگان قاسمی

منبع :

http://www.e-gov.waseda.ac.jp/pdf/Press_Released_on_e-